

Ватиканската

КРИСТЪФЪР
ГОРТНЪР

Принцеса

РОМАН
ЗА ЛУКРЕЦИЯ
БОРДЖИЯ

enthusiast

Ватиканската

КРИСТЪФЪР
ГОРТНЪР

Принцеса

РОМАН
ЗА ЛУКРЕЦИЯ
БОРДЖИЯ

Превод от английски
Мариана Христова

enthusiast

София, 2019

C. W. Gortner
THE VATICAN PRINCESS
A Novel of Lucrezia Borgia

Copyright © 2016 by C. W. Gortner
All rights reserved

Кристъфър Гортнър
ВАТИКАНСКАТА ПРИНЦЕСА
Роман за Лукреция Борджия

© Мариана Христова, превод, 2019
© Виктор Паунов, дизайн на корица, 2019
© Enthusiast – запазена марка на
„Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2019

ISBN 978-619-164-304-2

*Se gli uomini sapessino le ragioni della paura mia,
capir potrebbero il mio dolor.*

*Ако хората знаеха причините за страховете ми,
щяха да разберат моята болка.*

Лукреция Борджия

На Парис

*Desidero vobis omnem diem*¹

---

¹ Всеки ден копнея за Вас (лат.) – Бел. ред.

Низостта е просто прищявка на съдбата.

Така казваше баща ми. Изричаше го през смях, по онзи свой небрежен начин, и придружаваше думите с размахване на месестата си ръка, украсена с папския пръстен на Рибаря¹, сякаш със самото движение на пръстите си можеше да разсее надвисналия над нас зловонен облак от обвинения, хапливия шепот за грехове, ужасна поквара и безбожни злоупотреби.

Някога му вярвах. Вярвах, че знае всичко.

Сега знам истината.

Как иначе да си обясня хаоса, който оставихме след себе си, разрушените животи, принесената в жертва невинност и пролятата кръв? Как иначе да оправдая необяснимата траектория на собствения си живот – вечна скитница из лабиринта на безмилостните кроежи на семейството си?

Не може да има никаква друга причина. Низостта не е прищявка на съдбата. Тя е отрова в кръвта ни.

Цената на това да си Борджия.

---

¹ Преди да стане ученик на Исус, свети апостол Петър е рибар на бреговете на Галилейското езеро. – Бел. прев.

ЧАСТ I

1492 – 1493

*Ключовете
на Царството
Божие*

*Бог желае не смъртта
на грешника, а грешникът
да плати и да живее.*

Родриго Борджия

ГЛАВА ПЪРВА

– Лукреция, *basta!*¹ Престани да глезиш това мръсно звърче!

Ръката на майка ми се стрелна напред. Всеки един от дебетите ѝ пръсти беше стегнат в пръстен. Избегнах удара, като инстинктивно се наведох над обичния си котарак Аранчино², който изсъска и изправи уши. В тесните му очи проблесна презрението, което изпитвах аз. Знаех защо е дошла Ваноца³. След неотдавнашната смърт на папа Инокентий и събирането на конклава за избора на нов Свети отец, очаквах пристигането на майка си в *Palazzo*⁴ Орсини на Монте Джордано, където живеех. Очаквах да я видя как влиза в нашата *camera*⁵, загърната във воала и черните си поли въпреки летните горещини, като предвестник на съдбата.

Сега, когато пристигна, исках единствено да се махне.

– Вън! – тропна тя с крак и Аранчино се впусна в действие: изскочи от прегръдката ми, стрелна се през отворените врати и излетя в полутъмния коридор.

Усетих одраскването по ръката си чак когато видях насъбралото се ярко мънисто кръв. Засмуках мястото и по-

¹ Стига толкова (ит.) – Бел. прев.

² Портокалчо (ит.). – Бел. ред.

³ Родриго Борджия (1431 – 1503) става папа Александър VI (1492 – 1503). Ваноца (Джована) деи Катанеи (1442 – 1518), е негова дългогодишна метреса, майка на децата му Лукреция, Чезаре, Хуан и Джофрè. Известна с безцеремонността си, разпуснатите си нрави и вулгарния си език. – Бел. ред.

⁴ Дворецът (ит.) – Бел. прев.

⁵ Покои (ит.) – Бел. прев.

гледнах намръщено към майка си, която махна властно с ръка.

– Наистина, Адриана – подхвана тя, – как можеш да ѝ позволяваш да държи в къщата подобно създание? Котките са дяволски изчадия. Всички знаят, че могат да откраднах дъха на малко бебе.

– За щастие, тук няма бебета – отвърна Адриана от стола си. Гласът ѝ беше спокоен, копринен като светлосивия плат на роклята ѝ. – А понякога котаракът е много полезен – продължи тя и потръпна, – особено лете, с всички тези плъхове.

– Пфу! На кого му трябва котки, за да се отърве от разните му там гадини? Малко отрова в ъглите, и нищо друго не ти трябва. Правя го сама всяка година през юни. В моята къща няма плъхове.

Потръпнах при мисълта за отрова, оставена из цялата къща – отрова, на която можеше да се натъкне моят котарак. Адриана отвърна провлечено:

– Ти може би не ги виждаш, моя скъпа Ваноча, но както и двете знаем, в Рим е пълно с всевъзможни плъхове.

Тя не отвърна на благодарния ми поглед, но аз се почувствах успокоена, че няма да насърчи безпрепятственото разпространение на бялата смърт. Моят Аранчино, когото спасих като котенце от конярите, които искаха да го удавят, беше в безопасност.

Вниманието на майка ми се насочи към мен, остро като меч. Когато напуснах дома ѝ, бях едва седемгодишна. Тогава тя току-що се бе омъжила за втори път и баща ми ме премести от нейния *palazzo* край църквата „Сан Пиетро ин Винколи“. Заживях тук заедно с Адриана де Мила – овдовялата дъщеря на най-големия му брат. Адриана отговаряше за възпитанието ми, което включваше уроци в женския манастир „Сан Систо“. За мен тя беше повече майка, отколкото някога е била тази пълна, потна жена. Сега Ваноча ме оглеждаше изпитателно като клиент, обмислящ покупка, и аз не за пръв път се зачудих как бе успяла толкова години да задържи любовта на татко.

Не виждах и следа от някогашната ѝ прочута красота. Сега, когато приближаваше петдесетте, фигурата на майка ми бе загрубяла от многобройните раждания и от удоволствията на трапезата, така че приличаше на обикновената матрона. Сиво-сините ѝ очи – които бях наследила от нея, макар че моите бяха по-светли – приличаха на мъниста, потънали в бездни от пришити една към друга сенки, а пронизаните ѝ от червени вени бузи и орловият нос подчертаваха постоянно смръщеното ѝ изражение. Макар че носеше скъпо черно кадифе, моделът на роклята ѝ вече не беше на мода, особено в съчетание със старомодната ѝ тежка шапка с воал, под който личеше сивото в някога златните ѝ къдрици.

– Тя храни ли се добре? – попита Ваноца, сякаш почувствала собствения ми критичен оглед. – Още е мършава като уличен пес. И толкова бяла – човек ще си помисли, че слънцето не я е виждало. Предполагам, че още не ѝ е дошло и първото кървене?

– В последно време естествената бледност на Лукреция е много модерна – отговори Адриана. – А и още няма тринайсет. На някои момичета им е нужно повече време, за да пораснат и да наляят фигурата си.

Ваноца изсумтя.

– Няма за кога. Вече е сгодена, нали помниш? Можем само да се надяваме, че поне ще се окаже достойна за това чудновато образование, което Родриго настоя да ѝ даде. Лично аз не проумявам за какво са му на едно момиче разните книги и тем подобни.

– Аз обичам книгите... – понечих да възразя, но Адриана ме прекъсна, като разклати едно сребърно звънче до себе си. Само след секунди малката Муриля, любимото ми джудже, което татко ми подари за единайсетия ми рожден ден, влезе забързано в стаята с кана и чиния със сирене. Тя представляваше съвършена миниатюра на човек с кожа от абаносово дърво. Когато я получих, екзотичната ѝ външност ме заплени. Знаех, че идва от далечна земя, където хората ходят голи,

и не повярвах на очите си, когато майка ми я прогони като някакъв комар.

Сега Адриана ѝ направи знак да остави нещата на масата. Откакто Ваноча пристигна без никакво предизвестие, без предупреждение, Адриана нито веднъж не бе обърнала внимание на неприкрито преценяващите погледи, които хвърляше към прислугата, на многозначителното ѝ взирание в гоблените, във вазите с наскоро набрани цветя и скулптурите, разположени в ъглите – всички тези доказателства за вниманието на татко, на които някога се бе наслаждавала самата тя.

– Монахините ме уверяват, че Лукреция напредва блестящо с учението – каза Адриана. – Танцува грациозно и проявяват талант с лютнята. Възхищават се и на уменията ѝ с шева. Дори е овладяла малко латински...

– Латински ли? – възкликна Ваноча и от устата ѝ изхвърчаха трохи. – Значи, освен че си поврежда очите с цялото това четене, може да пее като свещеник? Тя заминава за Испания, за да се омъжи, не да чете литургия.

– Момиче със сана на Лукреция трябва да придобие всички знания и умения – каза Адриана, – защото може да ѝ се наложи сама да ръководи владението си, докато съпругът ѝ отсъства. Дори ти, скъпа моя Ваноча, се научи да четеш и пишеш, не е ли така?

– Научих се, защото трябваше да ръководя кръчмите си. Ако не се бях научила, доставчиците щяха да ме ограбят, да ме докарат до просешка тояга. Но Лукреция? Когато се роди, ѝ направих хороскоп. Звездите казват, че ще умре като омъжена жена. Съпругите няма нужда да знаят латински – освен ако Родриго не мисли, че ще може да развлича съпруга си със знанията си, докато порасне достатъчно, за да си разтвори краката.

Усмивката на Адриана застина. Тя вдигна поглед към мен.

– Лукреция, скъпа, покажи на доната Ваноча онази бродерия, върху която работиш. Толкова е хубава.

Неохотно отидох до скамейката под прозореца, ужасена от коравосърдечие на майка ми, която заговори за смъртта ми. Отпечатъкът, оставен от Аранчино върху възглавницата, ме ядоса още повече, докато вземах калъфката – тази възглавница шиех специално за татко. Това беше най-сложният модел, който бях опитвала досега – гербът на Борджиите бе извезан с истински златни и сребърни нишки – черен бик върху щит с цвят на черница. Исках да го изненадам с подаръка си след конклава и ахнах, когато майка ми го дръпна от мен, като че ли беше някоя мръсна носна кърпа.

Прокара пръсти по него с преднамерена сила. Един от пръстените ѝ се закачи в хлабав конец и премина по бика, раздра шевовете, върху които се бях мъчила часове наред.

– Става – отсъди тя, – макар че повече прилича на Юнона, отколкото на Минотавъра.

Грабнах го от ръцете ѝ.

– Сестра Констанца казва, че моите бродерии са по-хубави от тези на всички останали момичета в „Сан Систо“. Казва, че дори да шия дрипи за бедните, самата благословена Богородица ще се просълзи от красотата им.

Ваноца се отпусна на стола си.

– Така ли? Според мен е по-добре Богородица да се просълзи от твоето непоносимо неуважение към родната ти майка.

– Стига, стига – изрече успокоително Адриана. – Хайде да не се караме. Всички сме изнервени с това безкрайно чакане на конклава и ужасната жегга, но наистина няма нужда от сурови...

– Защо? – прошепнах, като я прекъснах. – Защо ме мразиш толкова?

При неочакваните ми думи нещо в изражението на Ваноца се промени. Долових го само за един кратък миг – ненадейно смекчаване на чертите ѝ, при което изпод кожата ѝ изплува следа от далечна болка. А после изчезна, погълната от линията на стиснатите ѝ устни.

– Ако още беше под моя опека, щях да ти заблъскам главата в стената, без да спра дотогава, докато не се научиш да уважаваш по-възрастните.

Не се съмнявах, че щеше да го направи. Все още си спомнях паренето от дланта ѝ, когато тя побесняваше, често заради дребни бели като изцапан от тревата подгъв или скъсан ръкав. По онова време се боях от гнева ѝ почти толкова, колкото от консултациите ѝ с гадатели и астролози. Особено много ме плашеше вечерният ѝ ритуал, когато гадаеше на карти таро, понеже той носеше покварата на вещерството и беше забранен от Светата ни Църква.

Адриана въздъхна.

– Лукреция! За бога, какво ти става? Дона Катаней е наша гостенка. Веднага да ѝ се извиниш.

Притиснах до гърдите си повредената калъфка и измърморих:

– Простете ми, дона Ваноца.

После се обърнах към Адриана.

– Ще ме извините ли?

Майка ми се скова в стола си. Знаеше, че обръщението ми към Адриана е проява на предизвикателство – аз заявявах, че самата тя няма власт над мен. Изпитах удовлетворение от буреносното изражение, което се изписа на лицето ѝ, когато Адриана отговори:

– Разбира се, детето ми. Тази жега прави всички ни раздрознителни.

Пристъпих към вратата. Зад мен Адриана измърмори:

– Трябва да ѝ простиш. Горкото дете е объркано. Взех го от „Сан Систо“ само преди два дни и прекъснах навиците му заради тази неочаквана история с конклава. На Лукреция ѝ липсват уроците и...

– Глупости! – прекъсна я Ваноца. – Много добре знам, че е виновен не друг, а баща ѝ. Открай време я глези, макар да му казвах, че не е разумно. Дъщерите порастват, напускат ни и се омъжват. Раждат свои деца и поставят на първо място новото си семейство. Но Родриго не иска и да чуе.

Не и неговата Лукреция, казва той, не и неговата *farfallina*¹. Тя е *специална*. Откакто се роди, никой друг няма значение за него. Смяя да кажа, че след сина ни Хуан тя е единственото нещо, което Родриго наистина обича.

Жлъчта в гласа ѝ се уви около мен като змия. Излязох, без да погледна назад, но след като се озовах в коридора, стиснах балюстрадата² на стълбището и въздъхнах разтреперана, но облекчена.

Не си спомнях да е имало момент, в който майка ми да не ме е презирала. За по-големите ми братя Хуан и Чезаре тя винаги имаше усмивки, загриженост и насърчение. Особено Чезаре обожаваше до такава степен, че когато татко го изпрати да учи за свещеник в Пиза, тя се разрида така, сякаш сърцето ѝ се късаше – първите и единствени сълзи, които я бях виждала да пролива. Дори най-малкият ми брат, Джофрè, който до момента не бе направил нищо особено важно, бе получил от нея повече обич от мен. Аз бях единствената ѝ дъщеря, която би могла да приюти под крилото си. Вместо това обаче се държеше студено и взискателно, сякаш самото ми съществуване я обиждаше. Така и не проумях на какво се дължи това нейно отношение, но през цялото си детство копнеех да избягам от него. Това, че заживях с Адриана, значеше, че молитвите ми са били чути. Адриана ми показа че съм важна, обожавана. Че наистина съм, както твърдеше татко, специална.

Ненадейно закопнях да го видя. Той ни посещаваше толкова често, колкото можеше, и тук, в дома на Адриана, вече нямаше нужда да се преструваме. В къщата на майка ми го наричахме своя скъп чичо, защото Ваноча беше омъжена и трябваше да се запази приличието. Но тук нямаше нужда от подобни увъртания. След вечеря татко ме прегръщаше с яките си ръце, галеше косата ми, слагаше ме в скута си и ми разказваше истории за нашите предци, защо-

---

¹ Пеперудка (ит.) – Бел. прев.

² Нисък парапет, поддържан от стълбчета (фр./итал.). – Бел. ред.

то ние не бяхме италианци и никога не биваше да го забравяме. Макар че чичо ни се превърна в папа Каликст III и родът ни живееше в Рим от поколения, в жилите ни течеше каталанска кръв, а семейството ни произхождаше от насечената долина на река Ебро в кралство Арагон. Испанското ни фамилно име беше Борха, а предците ни се бяха сражавали с маврите и бяха се сдобили с много титли, имоти и кралско покровителство, които ни бяха дали възможност да постъпим в Църквата и да се издигнем до самия престол на свети Петър.

– Но ти трябва да запомниш, моя *farfallina* – казваше татко, като се обръщаше съм мен с прякора, който ми беше дал. – Колкото и високо да се издигнем или колкото и богати да станем, ние винаги трябва да се пазим един друг като семейство лъвове, защото за хората ние сме чужденци, които Италия никога няма да приеме като свои.

– Но аз съм родена тук и не приличам на теб – отговарях аз и поглеждах в приковаващите му черни очи, поставях ръка върху мургавата му буза. – Това означава ли, че и аз съм чужденка?

– Ти си Борджия¹, пеперудке моя, макар че си наследила светлата италианска хубост на майка си. – Той се подсмиваше. – Благодаря на Бога за това. Нали не искаш да приличаш на мен, испанския бик!

Привличаше ме към себе си.

– Във вените ти тече моята *sangre*²: кръвта на Борджия. Само това има значение. Кръвта е единственото нещо, на което можем да вярваме, единственото, за което си заслужава да умрем. Кръвта е семейството, а *la familia es sagrada*³.

После ме целуваше.

---

¹ Всъщност на италиански фамилията се произнася Борджа (Borgia), а на нормативен испански (кастилски) е Борха (Bořja), което обаче на валенсийски също се произнася Борджа. – Бел. ред.

² Кръв (ит.) – Бел. прев.

³ Семейството е свято (исп.) – Бел. прев.

– Ти си моята най-обична дъщеря, перлата в черупката ми. Никога не го забравяй. Един ден тази жалка страна, която така ни презира, ще падне на колене и ще те възхвалява. Ти ще удивиш всички, моя красива Лукреция.

Макар че не проумявах как точно ще поставя Италия на колене (достатъчно трудно беше да удовлетвори монахините от „Сан Систо“), се засмивах и ощипвах големия му крив нос, защото знаех, че има други дъщери от други жени, но бях сигурна, че нито една от тях не е чувала от него думи на такава преданост. Усещах го в погледа му, в сияйната усмивка, която изгряваше върху силното му лице, и в стягането на прегръдката му. Великият кардинал Борджия, комуто завиждаха за богатството и твърдостта, когато смятаха за най-благонадеждния служител на Църквата в Рим – той ме обичаше повече от всекиго другия. И аз седях в скута му и оправях косата и дрехите си, защото това му доставяше удоволствие, защото караше смеха му да ръмжи като набъбваща лава и да гъделичка хълбоците ми, докато накрая изригнаше от устата му като разтопен, могъщ звук, който сякаш разтърсваше стените на *palazzo*, възторжен и горд, груб като разрошено кадифе и наситен със заразителна радост от живота. В смеха му чувах любовта му, усещах я, докато той ме обсипваше с целувки и ме качаше:

– Каква малка кокетка си само! Толкова приличаш на майка си като млада! И тя умееше да ме поглежда, да свежда очи и да ме накара да се разтопя в нозете ѝ.

Не можех да си представя как Ваноча свежда очи пред когото и да било. Всъщност един поглед, една подигравателна усмивка от нея открай време ми стигаше, за да заличи всяка радост в сърцето ми.

Но сега за пръв път разбрах. Сега вече знаех защо ме мрази.

„Откакто се роди, никой друг няма значение за него...“

Аз имах нещо, което тя вече не притежаваше. Имах любовта на татко.

Жално мяукане ме стресна и ме накара да се опомня. Наведох се и взех да примамвам Аранчино да излезе иззад една от повредените антични статуи на стълбищната площадка. Докато го вдигах, чух шум от стъпки – долу, в *cortile*¹. С котката в ръце надникнах над балюстрадата към вътрешния двор и видях, че в сградата влиза забързана снахата на Адриана, Джулия Фарнезе.

Тя разкопча наметалото си и го хвърли на камериерката си. Припряно прокара ръце по прическата си – разрошена от качулката – и се заизкачва по стълбите към *piano nobile*, покоите на втория етаж, където живеехме. Роклята ѝ от кораловочервена коприна бе прилепнала по тялото, навлажнена от пот. Лицето ѝ беше поруменяло. Беше толкова съсредоточена в старанието си да се качи незабелязано горе, че ме забеляза чак когато едва не ме настъпи. Ахна и се спря. Тъмните ѝ очи пламнаха.

– Лукреция! *Dio Mio*², как ме уплаши! Защо се спотайваш тук?

– Шшт! – вдигнах аз пръст към устните си и погледнах към вратите на стаята, в която тихият глас на Адриана от време на време се прекъсваше от отривистите отговори на майка ми.

– Ваноца? – попита само с устни Джулия.

Кимнах и потиснах кикота си. Двете с майка ми се бяха запознали преди две години, когато Ваноца беше гостенка на сватбата на Джулия със сина на Адриана, Орсино. След церемонията, извършена от баща ми, на пиршеството Ваноца изгледа свирепо татко, когато той подари на Джулия украшение с рубин. Когато го закопча на шията ѝ, от устните на Джулия се изтръгнаха трели на радостен смях, които отекнаха в цялата зала. Седнала до майка си, видях как изражението ѝ се помрачи. Когато Джулия поведе Орсино към центъра на залата, за да танцуват, а до нейната

¹ Двор (ит.) – Бел. прев.

² Боже мой (ит.) – Бел. прев.

вродена грациозност той заприлича още повече на марионетка с непохватни крайници, чух как Ваноча изсъска:

– Дотам ли стигнахме? Значи ме изостави заради това момиче, на което още не са покарали косми по оная работа?

Татко се намръщи. Обърнах внимание на това, защото той рядко показваше гняв на обществени места. През стиснати зъби той отвърна:

– Ваноча, колкото и високо да те издигна, ти винаги ще си останеш най-обикновена уличница.

Тайничко изпитах удоволствие, когато видях стъписването, изписано на лицето на Ваноча. Малко след това тя си тръгна, следвана от добродушния си съпруг. Преди това обаче хвърли през рамо безнадежден поглед към Джулия, която се въртеше в ритъма на тамбурини и арфи, а баща ми сияеше на подиума и отмерваше такта върху страничната облегалка на тапицираното си кресло.

Сега, докато наблюдавах Джулия с потта, оросила челото ѝ, и очите, блеснали от въодушевлението на нещо забранено, си спомних как ръцете на татко се задържаха върху шията ѝ, докато закопчаваше онова рубинено колие, и как на свой ред кожата ѝ бе уловила отражението на скъпоценните камъни по пръстените му...

Джулия бе навършила осемнайсет. Вече не беше дете.

– Къде беше? – попитах. – Адриана мислеше, че си горе и спиш.

В отговор тя ме сграбчи за ръката и ме задърпа нагоре по тясното стълбище към третия етаж, където се намираха спалните ни. Аранчино се остави да го блъсна, докато влязахме в стаята ми, стъпвайки по отрупаните със свежи билки розозки. Стените бяха боядисани в синьо и жълто – любимите ми цветове. В една ниша до тясното ми легло молитвена свещ блещукаше пред византийска икона с Мадоната и Младенеца – подарък от баща ми. В ъгъла имаше купчина томове с кожени подвързии, които ми бе изпратил Чезаре от университета си в Пиза: сонети от Петрарка

и Данте, които жадно поглъщах на светлината на свещите до късно през нощта.

– Бог да ни е на помощ, навън е истински ад! – измърмори Джулия и посочи към каната от мажолика¹ и легена на страничната маса. – Бъди така добра и ми донеси мокър плат. Кълна се, че всеки момент направо ще припадна.

Оставих Аранчино на пода и взех мокрия плат от легена.

– Ходила си на площада, нали? – попитах и ѝ подадох плата.

Тя въздъхна и започна да прокарва плата по шията и гърдите си с полузатворени очи. Нетърпеливо зачаках да приключи с миенето си.

– Е? Ходи ли?

Очите ѝ се отвориха.

– Ти как мислиш?

Рязко си поех въздух.

– Излязла си без разрешение, след като Адриана изрично ни нареди да останем вътре?

– Разбира се – отвърна Джулия, сякаш това нямаше никакво значение, сякаш младите жени от благородно потекло скитаха по улиците всеки ден без охрана или придружителки, докато целият град кипеше от затаено напрежение и чакаше конклавът да вземе решение.

– И... видя ли нещо? – попитах. Страхопочитанието, с което ме изпълни смелостта ѝ, се бореше с прилив на негодувание, задето не ме бе поканила да я придружа при забраненото ѝ излизане.

– Да. Цели орди главорези крачеха наоколо и се заричаха да си отмъстят страшно, ако не изберат кардинал Де ла Ровере.

Лицето ѝ се сгърчи в гримаса на отвращение.

– Покриха целия площад с боклуци и ограбиха вярва-

---

¹ Метод за украса на глинени съдове – гледжосване и украсяване върху тази повърхност преди изпичане. Много разпространен в Ренесансова Италия.
– Бел. прев.

щите, събрани там. Наложил се папската стража да ги прогонят. Какъв позор!

– Адриана ни предупреди. Каза, че е винаги опасно, преди да изберат нов папа,

Джулия направи пауза, преди да отговори.

– И къде е Адриана, би ли ми казала? Или говоря с моята Лукреция?

Забеляза недоволството ми – защото, колкото и да обичах Адриана, не исках да *бъда* като нея – и добави:

– Разбира се, че е опасно, но как иначе ще разберем каквото и да било? Адриана все пак не може да ни каже.

В гласа ѝ трепна жаден интерес.

– Конклавът е в безизходица. Никой от кандидатите не е успял да събере достатъчно гласове. Утре всички ще останат само на хляб и вода.

Забравих за раздразнението си и седнах на ръба на леглото. Знаех, че колкото повече време минава, докато кардиналите изберат нов папа, толкова повече нарастват ограниченията, на които са подложени по време на уединението си в Сикстинската капела. Ако папският престол останеше вакантен прекалено дълго време, можеше да настъпи анархия, затова ограничаването на привилегиите на кардиналите би трябвало да осигури бърз избор. Но бяха изминали вече четири дни, без да обявят избора си, така че всички в Рим стояха на тръни.

– Сигурно умират от глад – продължи Джулия, – а да не говорим, че са и напът да се сварят там вътре, след като зазидаха всички прозорци и врати. Но никой кандидат не може да спечели... освен баща ти, който обръща на своя страна тези, които не са взели решение – дори сега, докато говорим.

Тя замълча за миг, претегляйки думите си.

– Ако всичко мине по план, кардинал Борджия ще бъде нашият нов Свети отец.

Устоях на изкушението да завъртя очи. Понякога Джулия се държеше *толкова* драматично!

– Татко е губил преди – казах. Не добавих, че всъщност беше губил два пъти. Бях прекалено млада и не бях видяла лично пораженията му, но разказът за тях често се бе повтарял в мое присъствие. Баща ми никога не бе спирал да твърди, че един ден трябва да заслужи честта да стане първият Борджия, който да последва благословените стъпки на покойния си вуйчо, Каликст Трети, и призоваваше Бога на помощ. Но междувременно бяха избирали други папи, включително наскоро починалия Инокентий, на когото татко бе служил вярно, макар че до момента предаността не му бе помогнала сам да се издигне до най-високото стъпало.

– Това е било преди – каза Джулия. – Сега всичко е различно. Наистина, Лукреция, тези монахини в „Сан Систо“ на нищо ли не са те научили за света отвъд стените на манастира им?

Тя не изчака отговора ми, не обърна и внимание на намръщеното ми лице. Вместо това смъкна мрежата от косата си и по раменете ѝ се разпиляха кестеняви къдрици, докато говореше:

– Позволи ми да ти обясня: Лоренцо Медичи от Флоренция е мъртъв, а Милано сега се управлява от оня тиранин Сфорца, Ил Моро¹. Венеция продължава да се държи настрана, а кралското семейство на Неапол е в капан между Франция и Испания, които твърдят, че им се пада върховното право над неговия трон. Само папата може да предотврати хаоса. Повече от всякога сега Рим се нуждае от водач, който познава пътищата на властта и може да възвърне нашето... о, няма значение! – възкликна тя раздражено, защото изпълненият ѝ с праведен плам глас бе започнал да ме отегчава и аз насочих вниманието си към Аранчино, който дебнеше един комар в ъгъла. – Не знам защо изобщо си губя времето. Ти си толкова дете!

Неочаквано почувствах, че стомахът ми се свива. До

---

¹ П Мого (ит.) – Буквално „Мавъра“ – Бел. прев.

този момент никога не бях посмяла да поставям под въпрос думите и действията на Джулия, на която гледах като на далеч по-изтънчена от мен по-голяма сестра, макар че ме дразнеше от време на време. През тези пет години бяхме живели в дух на приятелство и разбирателство, но тя беше омъжена, провъзгласена от цял Рим за *la Bella Фарнезе*¹, а аз все още бях плоска като дъска и непосветена в мистериите на женствеността. Но днес бях научила нещо. Сега знаех, че притежавам дарба, на която завижда дори и майка ми, и от сега нататък нямаше да позволя на Джулия да се държи с мен като с глупаво момиче.

– Щом съм такова дете – казах аз, – никой няма да може да ме обвини, ако случайно се изгърва и кажа, че днес си излязла без разрешение и си рискувала сигурността си, за да чуеш клюките на простолюдието.

Джулия застина с пръсти, заровени в косата ѝ. За един дълъг миг тя остана загледана в мен. После се усмихна.

– Изнудваш ме, а? Типично в стила на Борджиите.

Усетих как през тялото ми прелива удоволствие.

– Е, ако това, което казваш, е вярно и татко наистина ще стане новият папа, тогава заслужавам да знам как ще ми се отрази това.

– Вярно е – потвърди Джулия и облиза устните си. – Какво искаш да разбереш?

– Всичко.

За своя изненада наистина го мислех, макар че досега не бях обръщала внимание на никакви интриги. Почти не бях стъпвала във Ватикана – бях прекалено заета с уроците си в „Сан Систо“. Но точно пред вратата ми настъпваха огромни промени и татко беше в центъра им. Ненадейно ми се стори, че цялото ми бъдеще е поставено на везните и ме примамва с неизречени възможности.

Джулия се приведе още по-близо към мен.

– Ами, когато влязоха в Капелата, кардиналите бяха си-

---

¹ Красавицата Фарнезе (ит.) – Бел. прев.

гурни, че кардинал Де ла Ровере ще спечели. Все пак той от месеци се бори за папската тиара и подкупва всеки, когото успее. Говори се дори, че самият крал Шарл Френски е платил двайсет и пет хиляди дуката, за да осигури избирането на Де ла Ровере. Но след като затвориха прозорците и пуснаха веригите на вратите, нещата в конклава не се развиха лесно за него. Де ла Ровере има врагове – повече, отколкото си мислеше. Кардинал Сфорца от Милано например е срещу него. Ил Моро няма желание да види на папския престол френски лакей, така че...

– Откъде знаеш всичко това? – прекъснах я аз. Аранчино скочи на леглото и замърка. Погалих козината му, без да свалям поглед от Джулия. – По време на конклава на кардиналите не им ли е забранено да поддържат какъвто и да било контакт с външния свят, за да се запази светостта на изборния процес?

Исках да ѝ докажа, че не съм толкова невежа, за колкото ме мисли, но тя нетърпеливо махна с ръка, за да покаже, че думите ми нямат значение.

– Да, да! Процесът може би е свят за множеството, което се е изсипало на площада, но не и за тези, които знаят вътрешните му механизми. Папа Инокентий боледува месеци наред. Родриго разполагаше с предостатъчно време, за да събере съюзници, макар че никой не вярваше, че има някакъв шанс. Точно така се печели *palio*¹. Никой не забелязва как бавният кон набира скорост дотогава, докато не пресече линията.

„Родриго“...

За пръв път я чувах да произнася името на баща ми и интимният тон на гласа ѝ го накара да прозвучи като светотатство. През цялото това време за нея той беше кардинал Борджия, нашият великодушен покровител. Подозре-

---

¹ Конно надбягване в Италия. Името произлиза от *pallium* (лат.) – плата, който се дава на победителя. Най-прочутото *palio* се провежда два пъти годишно в град Сиена (ит.) – Бел. прев.

нието, което ме жегна, когато я видях на стълбището, се завърна и направи тона ми по-остър:

– И казваш, че татко ти е казал всичко това? Че ти е съобщил за плановете си?

– Не точно, но въпреки че на конклава кардиналите са заключени и откъснати от света, прислугата трябва да изпълнява задълженията си. Да изпразва нощните гърнета и да предава съобщенията. А прислужниците, също като кардиналите, могат да бъдат подкупени.

Не казах нищо. Само с няколко думи тя ми бе разкрила колко малко знам наистина.

– И...? – попитах най-накрая.

Джулия се напрегна и думите ѝ заприиждаха по-бързо, докато описваше събития, за които и тя не би трябвало да знае нищо, сякаш е била затворена в Сикстинската капела заедно с баща ми и останалите кардинали.

– След третото гласуване станало ясно, че Де ла Ровере не може да спечели; кардинал Сфорца също не успял да събере необходимите две трети от гласовете. Баща ти произнесъл реч, с която привлякъл няколко души на своя страна, а после направил важен ход: обещал на кардинал Сфорца своя собствен пост на вицеканцлер.

На устните ѝ се изписа триумфална усмивка.

– Това наистина спечелило Сфорца – той вечно е затънал в дългове, а вицеканцлерът е най-доходният пост във Ватикана. До утре всичко може да е свършило. На баща ти му трябва единствено още един глас. Един. И доколкото го познавам, ще направи всичко необходимо, за да го спечели.

Започнах да се люшкам на леглото. Умът ми кипеше. Вече не се питах как Джулия е успяла да се сдобие с такава поверителна информация. Единственото, за което можех да мисля, единственото, което можех да видя, беше баща ми, облечен в бяло и златно, с пръстена на Рибаря – свети апостол Петър, на пръста си.

– Татко може да стане папа – промълвих невярващо.

Джулия плесна с ръце.

– Само си помисли! Ще има толкова много неща, на които да се радваме, толкова забавления, които да запълват дните ни от зори до здрач. Ти ще станеш най-желаната жена в двора му – обичната дъщеря на Негово светейшество.

Протегна ръце и ме прегърна. Притисната към нея, чух как шепне:

– Утре, Лукреция! Утре всичко ще се промени.

Затворих очи и се оставих въодушевлението ѝ да ме зарази, макар че усетих неочаквано пробуждане на страх. Не бях сигурна дали трябва да се радвам, че ще стана дъщеря на папата.

Кристъфър Гортнър
ВАТИКАНСКАТА ПРИНЦЕСА
Роман за Лукреция Борджия

Превод *Мариана Христова*
Отговорен редактор *Илияна Бенова - Бени*
Редактор *Иван Б. Генов*
Коректор *Русанка Одринска*
Дизайн на корица *Виктор Паунов*
Предпечат *Анна Георгиева*

Американска. Първо издание.

Формат 16/60x90

Печатни коли 33,75

ISBN 978-619-164-304-2

Издава еnthusiast

Запазена марка на
„Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20
тел.: 02/943 87 16
e-mail: office@entusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.bookstore.entusiast.bg

Печат Алианс Принт

Дали гъщерята на Родриго Борджия – папа Александър VI, е била безскрупулната и развратна красавица, убийца и отровителка, каквато ни я представят повечето автори, увлечени от слуховете и сплетните около нея? Или е типична представителка на скандалния род на Борджиите, превърнали се в мит с бързото им издигане от обикновени свещенослужители в испанската провинция до върха на църковната йерархия през ренесансовия XV век?

След подробни проучвания на историческите документи, К. У. Гортнър представя завършена картина на нравите и главомайкащите обрати в историята на Ватикана. Неговата Лукреция говори от първо лице и така пред нас оживява една необикновена жена, надарена с невероятен ум и проникателност, раздирана от противоречиви страсти и обичаща до полуда, обречена на много страдания и упреци.

Неразказаната досега история на папската принцеса е поднесена по необичаен начин, тя ни оставя без дъх от реално случилите се в живота и главоломно следващи едно след друго безмилостни убийства, безпримерни интриги, грубо сексуално насилие, войни... Но в нея има и много любов, проникната от типичното за Ренесанса жизнуетвърждаващо начало, довело до ненадминати върхове в световната култура. А до папата и неговите синове спетници Чезаре и Хуан изпъква Лукреция, която така и не успява да се освободи от бремето на своята фамилия и да избяга от съдбата си.

www.enthusiast.bg

9 786191 643042

Цена 18,00 лв.